

שיטות סטטיסטיות

פרק 9 - סטטיסטיקה תיאורית-מדדי מיקום יחסי-אחוזונים במחלקות

תוכן העניינים

1. כללי 1

סטטיסטיקה תיאורית – מדדי מיקום יחסי – אחוזונים במחלקות:

רקע:

האחוזון (המאון) ה- p הוא הערך בנתונים המחלק את הנתונים בצורה כזאת שעד אליו יש $p\%$ מהנתונים. מסמנים את האחוזון ה- p ב- X_p . למשל, המאון ה-25 הוא האחוזון ה-25 או הרבעון התחתון: ערך שרבע מהתצפיות קטנות ממנו והשאר גבוהות ממנו. מסומן: $X_{0.25}$.

מציאת מאון במחלקות:

שלב א: נמצא את המחלקה הרלבנטית שמיקומה יהיה: $\frac{np}{100}$.

שלב ב: נציב בנוסחה הבאה: $x_p = L_0 + \frac{\frac{n \cdot p}{100} - F(x_{m-1})}{f(x_m)} \cdot (L_1 - L_0)$, את המשתנים:

$F(x_{m-1})$ - שכיחות מצטברת של מחלקה אחת לפני המחלקה הרלבנטית.

$f(x_m)$ - השכיחות של המחלקה הרלבנטית.

L_0 - גבול התחתון של המחלקה.

L_1 - גבול העליון של המחלקה.

אם נרצה לחלץ את אחוז התצפיות שמתחת לערך מסוים נשתמש בנוסחה

$$P_x = \left[\frac{(x - L_0)}{(L_1 - L_0)} \cdot f(x_m) + F(x_{m-1}) \right] \cdot \frac{100}{n}$$

הבאה:

דוגמה (פתרון בהקלטה):

להלן התפלגות השכר של עובדים בחברה מסוימת:

שכר ב-₪	
4000-6000	140
6000-10000	128
10000-15000	60
15000-20000	54
20000-40000	18

א. מצאו את המאון ה-40.

ב. מהו אחוז העובדים שמשכרים מתחת ל-5,000 ₪?

שאלות:

1) להלן התפלגות השכר (באלפי שקלים) בחברה:

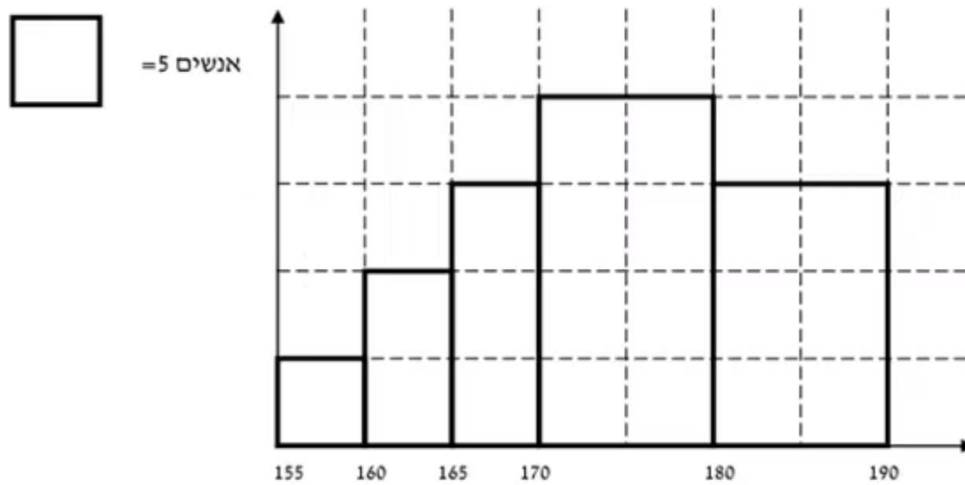
שכר - X	שכיחות מצטברת
6-10	48
10-15	100
15-20	120
20-30	132
30-60	136

- א. חשבו את המאון ה-60.
 ב. מהו העשירון העליון?
 ג. 20% מהמשכורות הגבוהות ביותר הן משכורות של הבכירים, מהי המשכורת המינימאלית לבכיר?
 ד. מה אחוז האנשים שמשכרים מתחת ל-7,000 ₪?
 ה. איזה אחוז מהעובדים משכרים מעל ל-25,000 ₪?
 ו. איזה אחוז מהעובדים משכרים בין 7,000 ₪ ל-25,000 ₪?

2) למבחן ניגשו 400 נבחנים. נתון שהעשירון התחתון הוא הציון 60. הרבעון העליון הוא הציון 80. כמו כן ההתפלגות של הציונים היא סימטרית. מלאו את השכיחויות החסרות.

ציון - X	$f(x)$
50-60	
60-70	
70-80	
80-90	
90-100	

(3) להלן היסטוגרמה המתארת את התפלגות הגבהים בס"מ של קבוצה מסוימת:

חשבו:

- העשירון התחתון.
- האחוזון ה-30.
- הגובה ש-20% מהתצפית גדולות ממנו.
- את אחוז התצפיות מתחת לגובה 158 ס"מ.
- את אחוז התצפיות מעל לגובה 185 ס"מ.
- את אחוז התצפיות בין גובה 170 ס"מ ל-185 ס"מ.

תשובות סופיות:

- א. 13.23   ב. 22   ג. 17.2   ד. 8.82%   ה. 7.36%
  - א. 83.82%
- (2) להלן טבלה:

ציון - X	$f(x)$
50-60	40
60-70	60
70-80	200
80-90	60
90-100	40

- א. 162.5   ב. 170   ג. 183.33   ד. 3%   ה. 15%
- א. 55%